

lectio 13 (Stathis Papakonstantinou)

legatus: ονομ. ενικ. του ουσ. legatus -i, αρσ. β': υπαρχος
erat: γ ενικ. οριστ. παρατ. του βοηθητ. ρημ. sum, fui, -, esse: είμαι, υπάρχω
qui: ονομ. ενικ. γε'ν. αρσ. της αναφορ. αντωνυμ. qui, quae, quod: ο οποιος -α -ο
bellum: αιτιατ. ενικ. του ουσ. bellum -i, ουδ. β': πόλεμος
adversus: πρόθ. + αιτιατ.: εναντίον
Persen: αιτιατ. ενικ. του ουσ. Pērses -ae, αρσ. α : Περσέας αριθμό. Pērses, -ae, -ae, -en (-am), -e (-a), -e (ā)
regem: αιτιατ. ενικ. του ουσ. rex, regis, αρσ. γ : βασιλιάς
gerebat: γ' ενικ. οριστ. παρατ. ενεργ. φων. του ρημ. gero, gessi, gestum, gerere 3: διεξάγω, κάνω
serenā: αφαιρ. ενικ. γεν. θηλ. του επιθ. serenus -a -um β' κλ.: ξάστερος, καθαρός.
nocte: αφαιρ. ενικ. του ουσ. nox, noctis, θηλ. γ': νύχτα. Προσοχή: γεν. πληθ. noctium
subito: επίρρ.: ξαφνικά
luna: ονομ. ενικ. του ουσ. luna -ae, θηλ. α': σελήνη.
defecerat: γ' ενικ. οριστ. υπερσυντ. ενεργ. φων. του ρημ. deficio, -feci, -fectum, -ficere 3*: χάνομαι
ob: πρόθ. + αιτιατ.: εξαιτίας
repentinum: αιτιατ. ενικ. γεν. ουδ. του επιθ. repentinus -a -um β' κλ.: ξαφνικός.
monstram: αιτιατ. ενικ. του ουσ. monstrum -i, ουδ. β': θέαμα παράξενο και φοβερό
terror: ονομ. ενικ. του ουσ. terror -oris, αρσ. γ': τρόμος
animos: αιτιατ. πληθ. του ουσ. animus -i, αρσ. β': ψυχή
militum: γεν. πληθ. του ουσ. miles -itis, αρσ. γ': στρατιώτης
invaserat: γ' ενικ. οριστ. υπερ του ρημ. invado, -vasi, -vasum, -vadere 3: εισχωρώ, καταλαμβάνω
exercitus: ονομ. ενικ. του ουσ. exercitus -us, αρσ. δ': στρατός
fiduciam: αιτιατ. ενικ. του ουσ. fiducia -ae, θηλ. α : εμπιστοσύνη, αυτοπεποίθηση. δε σχ πληθ
amiserat: γ' ενικ. οριστ. υπερσυντ. ενεργ. φων. του ρημ. amitto, -misi, -missum, -mittere 3: χάνω
tum: επίρρ.: τότε
caeli: γεν. ενικ. του ουσ. caelum -i, ουδ. β : ουρανός. Caeli -orum, αρσ. β : οι ουρανοί. Ετερογενές ουσ.
ratione: αφαιρ. ενικ. του ουσ. ratio -onis, θηλ. γ : φύση, λογική
stellarum: γεν. πληθ. του ουσ. Stella -ae, θηλ. α': αστέρι I
statu: αφαιρ. ενικ. του ουσ. status -us, αρσ. δ': στάση
motibus: αφαιρ. πληθ. του ουσ. motus -us, αρσ. δ : κίνηση
disputavit: γ' ενικ. οριστ. παρακ του ρημ. disputo, -avi, -atum, -āre 1: πραγματεύομαι,
eoque (eo + que): αφαιρ. ενικ. γε'ν. αρσ. της οριστ. αντωνυμ. is, ea, id: αυτός -ή -ό
modo: αφαιρ. ενικ. του ουσ. modus -i, αρσ. β': τρόπος
alacrem: αιτιατ. ενικ. γε'ν. αρσ. του επιθ. alacer, alacris, alacre πρόθυμος
pugnam: αιτιατ. ενικ. του ουσ. pugna -ae, θηλ. α': μάχη
misit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρημ. mitto, misi, missum mittere 3: στέλνω
sic: επίρρ.: έτσι
iberales: ονομ. πληθ. γε'ν. θηλ. του επιθ. liberālis -is -e: ελευθέριος.
artes: ονομ. πληθ. του ουσ. ars, artis, θηλ. γ': τέχνη. Προσοχή: γεν. πληθ.: artium
aditum: αιτιατ. ενικ. του ουσ. adītus -us, αρσ. δ : προσέγγιση
illustrem: αιτιατ. ενικ. γεν. θηλ. του επιθ. illustris -is -e γ' κλ.: λαμπρός, ένδοξος.
illam: αιτιατ. ενικ. γεν. θηλ. της δεικτ. αντωνυμ. ille, illa, illud: εκείνος -η -ο
Paulianam: αιτιατ. ενικ. γε'ν. θηλ. του επιθ. Paulianus -a -um, β' κλ.: του Παύλου.
victoriam: αιτιατ. ενικ. του ουσ. victoria -ae, θηλ. α': νίκη
dederunt: γ'πληθ. οριστ. παρακειμ. ενεργ. φων. του ρημ. dō, dēdi, datum, dāre 1: δίνω
quia: αιτιολογ. σύνδ.: επειδή
ille: ονομ. ενικ. γεν. αρσ. της δεικτ. αντωνυμ. ille, illa, illud: εκείνος -η -ο
metum: αιτιατ. ενικ. του ουσ. metus -us, αρσ. δ': φόβος
vicerat: γ' ενικ. οριστ. υπερσυντ. ενεργ. φων. του ρημ. vinco, vici, victum, vincere 3: νικώ
imperator: ονομ. ενικ. του ουσ. imperator -oris, αρσ. γ : στρατηγός
adversarios: αιτιατ. πληθ. του ουσ. adversarius -ii, αρσ. β': αντίπαλος, εχθρός.
vincere: απαρέμφ. ενεργ. ενεστ. του ρημ. vinco, vici, victum, vincere 3: νικώ
potuit: γ' ενικ. οριστ. παρακειμ. του ιδιότυπου ρημ. possum, potui, -, posse: μπορώ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. **Sulpicius Gaius legatus Luci Aemili Pauli erat:** κύρια πρόταση κρίσης
erat: ρήμ., Sulpicius Gaius: υποκ., legatus: κατηγορούμ. στο Sulpicius Gaius, Luci Aemili Pauli: γεν. κτητ. στο legatus.
2. **qui bellum adversus Persen regem gerebat:** δευτερ. αναφορ. πρότ, προσδ στο Luci Aemili Pauli.
gerebat: ρήμ., qui: υποκ., bellum: αντικ. στο gerebat, adversus Persen: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει εχθρική ενέργεια ή εχθρική διάθεση ή το εναντίον, regem: παράθεση στο Persen.
3. **Serenā nocte subito luna defecerat:** κύρια πρόταση κρίσης
defecerat: ρήμ., luna: υποκ., nocte: αφαιρ. του χρόνου serenā: επιθ. προσδ. στο nocte, subito: επιρρ. προσδ. τρόπου.
4. **ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat:** κύρια πρόταση κρίσης
invaserat: ρήμ., terror: υποκ., animos: αντικ. στο invaserat, militum: γεν. κτητ. στο animos, ob monstrum: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει το εξωτ. αναγκ. αίτιο, repentinum: επιθ. προσδ. στο monstrum.
5. **et exercitus fiduciam amiserat:** κύρια πρόταση κρίσης
amiserat: ρήμ., exercitus: υποκ., fiduciam: αντικ. στο amiserat.
6. **Tum..... de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit:** κύρια πρόταση κρίσης
disputavit: ρήμ., Sulpicius Gaius: υποκ., de ratione [et] de statu [ac] motibus: εμπρόθ. προσδ. αναφοράς, caeli: γεν. κτητ. ή γεν. υποκειμενική στο ratione, stellarum - lunaeque: γεν. υποκειμενικές στα statu ac motibus, tum: επιρρ. προσδ. χρόνου.
7. **eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit:** κύρια πρόταση κρίσης
misit: ρήμ., Sulpicius Gaius (ενν.): υποκ., exercitum: αντικ. στο misit, alacrem: κατηγορούμ. στο αντικ. modo: αφαιρ. του τρόπου, eoque: επιθ. προσδ. στο modo, in pugnam: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει σκοπό.
8. **Sicad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt:** κύρια πρόταση κρίσης
dederunt: ρήμ., artes: υποκ., liberales: επιθ. προσδ. στο artes, Galli: γεν. κτητ. στο artes, aditum: αντικ. στο dederunt, ad victoriam: εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει σκοπό, Paulianam: επιθ. προσδ. στο victoriam, illustrem: επιθ. προσδ. στο Paulianam victoriam, illam: επιθ. προσδ. στο illustrem Paulianam victoriam, sic: επιρρ. προσδ. τρόπου.
9. **Quia ille metum exercitus Romāni vicerat:** δευτερ. αιτιολογική . πρόταση.
vicerat: ρήμ., ille: υποκ., metum: αντικ. crto vicerat, exercitus: γεν. υποκειμενική στο metum, Romāni: επιθ. προσδ. στο exercitus.
10. **imperator adversarios vincere potuit:** κύρια πρόταση κρίσης
potuit: ρήμ., imperator: υποκ., vincere: αντικ. στο potuit, τελ. απαρ'ε'μφ., imperator (ενν.): υποκ. απαρ'ε'μφ., ταυτοπροσ., adversarios: αντικ. στο απαρ'ε'μφ. vincere.

nox	terror	ratio	aditus
noctis	terroris	rationis	adītus
nocti	terrori	rationi	aditui
noctem	terrorem	rationem	aditum
nox	terror	ratio	aditus
nocte	terrore	ratione	aditu

noctes	terrores	rationes	aditus
noctium	terrorum	rationum	adituum
noctibus	terroribus	rationibus	aditibus
noctes	terrores	rationes	aditus
noctes	terrores	rationes	aditus
noctibus	terroribus	rationibus	aditibus

alacer	alacris	alacre	illustris	illustris	illustre
alacris	alacris	alacris	illustris	illustris	illustris
alacri	alacri	alacri	illustri	illustri	illustri
alacrem	alacrem	alacre	illustrem	illustrem	illustre
alacer	alacris	alacre	illustris	illustris	illustre
alacri	alacri	alacri	illustri	illustri	illustri
alacres	alacres	alacria	illustres	illustres	illustria
alacrium	alacrium	alacrium	illustrium	illustrium	illustrium
alacribus	alacribus	alacribus	illustribus	illustribus	illustribus
alacres	alacres	alacria	illustres	illustres	illustria
alacres	alacres	alacria	illustres	illustres	illustria
alacribus	alacribus	alacribus	illustribus	illustribus	illustribus

repentinum	monstrum	repentina	monstra
repentini	monstri	repentinorum	monstrorum
repentino	monstro	repentinis	monstris
repentinum	monstrum	repentina	monstra
repentinum	monstrum	repentina	monstra
repentino	monstro	repentinis	monstris

is modus	ei, ii, i	modi
eius modi	eorum	modorum
ei modo	eis, iis, is	modis
eum modum	eos	modos

eo modo	eis, iis, is	modis
---------	--------------	-------

liberālis	ars	liberales	artes
liberālis	artis	liberalium	artium
liberāli	arti	liberalibus	artibus
liberalem	artem	liberales (-is)	artes (-is)
liberālis	ars	liberales	artes
liberāli	arte	liberalibus	artibus

Χρονικές αντικαταστάσεις ρημάτων

invadit	dant	potest	deficit
invadebat	dabant	poterat	deficiebat
invadet	dabunt	poterit	deficiet
invasit	dederunt	potuit	defecit
invaserat	dederant	potuerat	defecerat
invaserit	dederint	potuerit	defecerit
amittit	vincit		
amittebat	vincebat		
amittet	vincet		
amisit	vicit		
amiserat	vicerat		
amiserit	vicerit		